

**OLIY O'QUV YURLARI TALABALARI O'QUV FAOLIYATIDA
PEDAGOGIK- PSIXOLOGIK XIZMAT SIFATINI OSHIRISHNING
SAMARALI TOMONLARI**

*Scientific supervisor: SamDChTI dotsenti O.I. Yadgarova
SamDChTI talabasi M.S.Kayumova*

Annotatsiya: Mazkur maqolada oliy o'quv yurtlarida talabalarning pedagogik va psixologik xizmatlarga bo'lgan ehtiyojlarini qondirish va ushbu xizmatlarning samaradorligini oshirish masalalari yoritilgan. Pedagogik xizmatni takomillashtirish bo'yicha innovatsion o'qitish texnologiyalarini qo'llash, shaxsga yo'naltirilgan yondashuvni rivojlantirish, monitoring va baholash tizimlarini joriy etish zarurligi ta'kidlanadi. Psixologik xizmatni rivojlantirish doirasida psixologik yordam markazlarini tashkil etish, stressni boshqarish bo'yicha treninglar o'tkazish va talabalar ruhiy salomatligini nazorat qilish muhimligi qayd etiladi. Maqolada pedagogik va psixologik xizmatlarning integratsiyasi, o'qituvchi va psixologlar hamkorligini ta'minlash, raqamli texnologiyalardan foydalanish, shuningdek, xizmatlarni samaradorligini nazorat qilish uchun feedback tizimini yo'lga qo'yish kabi chora-tadbirlar ko'rib chiqilgan. Ushbu chora-tadbirlar talabalarning akademik, shaxsiy va ijtimoiy rivojlanishini qo'llab-quvvatlashga qaratilgan.

Kalit so'zlar: Oliy ta'lim, talabalar psixologik xizmatlari, pedagogik xizmat, innovatsion o'qitish usullari, shaxsga yo'naltirilgan ta'lim, stressni boshqarish, ruhiy barqarorlik, individual yondashuv, monitoring tizimi, masofaviy xizmatlar, interfaol ta'lim texnologiyalari, psixologik maslahatlar, koordinatsion markazlar.

Abstract: The topic is the problems of pedagogical and therapeutic support of students in educational institutions and the issues of raising higher qualifications in this regard. It is emphasized the need to apply innovative teaching technologies, develop individual-oriented production, and introduce monitoring and production systems to provide pedagogical services. Provision of psychological service, establishment of help centers, training in stress management and supervision of the importance of stress management. for help, help control. These measures help support the academic, personal and social development of students.

Key words: Higher education, student psychological services, pedagogical service, innovative teaching methods, person-oriented education, stress

management, mental stability, individual approach, monitoring system, distance services, interactive education technologies, psychological counseling, coordination centers.

Аннотация: Тема - проблемы педагогического и терапевтического сопровождения студентов в образовательных учреждениях и вопросы повышения высшей квалификации в этой связи. Подчеркивается необходимость применения инновационных технологий обучения, развития личностно-ориентированного производства, внедрения контрольно-производственных систем оказания педагогических услуг. Предоставление психологических услуг, создание центров помощи, обучение управлению стрессом и контроль важности управления стрессом. за помощью, помогите контролировать. Эти меры помогают поддерживать академическое, личное и социальное развитие студентов.

Ключевые слова: Высшее образование, студенческая психологическая служба, педагогическая служба, инновационные методы обучения, личностно-ориентированное образование, стресс-менеджмент, психическая устойчивость, индивидуальный подход, система мониторинга, дистанционные услуги, интерактивные образовательные технологии, психологическое консультирование, координационные .

Oliy o'quv yurtlarida talabalarda pedagogik va psixologik xizmat samaradorligini oshirish uchun jarayonni samarali tashkil etish muhimdir. Quyida ushbu jarayonda amalga oshirilishi lozim bo'lgan asosiy ketma-ketliklar keltiriladi:

1. Tahlil va diagnostika bosqichi.

- **Talabalarning ehtiyojlarini o'rganish:** Talabalar pedagogik va psixologik xizmatlarga bo'lgan ehtiyojlarini aniqlash uchun so'rovnomalar, intervyular va boshqa diagnostik metodlarni qo'llash. Muammolarni aniqlash: Akademik qiyinchiliklar, stress, moslashish muammolari kabi psixologik va pedagogik muammolarni aniqlash.
- **Tahliliy hisobot tayyorlash:** Tahlil natijalarini umumlashtirib, asosiy muammolar va ular bo'yicha yechimlarni belgilash.

2. Rejalashtirish bosqichi.

- **Strategiyani ishlab chiqish:** Pedagogik va psixologik xizmatlarni rivojlantirish uchun umumiy maqsad va vazifalarni belgilash.

- **Chora-tadbirlar rejasini tuzish:** Xizmat samaradorligini oshirishga qaratilgan tadbirlarni rejalashtirish (trendinglar, konsultatsiyalar, monitoring tizimlarini tashkil etish).
- **Resurslarni taqsimlash:** Moliyaviy, insoniy va texnologik resurslarni samarali taqsimlash va rejalashtirish.

3. Xizmatlarni tashkil etish bosqichi.

- Pedagogik xizmatlarni joriy qilish:
- Innovatsion o'qitish usullarini amaliyotga tatbiq etish.
- O'qituvchilarni malaka oshirish kurslariga jalb qilish.
- Psixologik xizmatlarni yo'lga qo'yish:
- Psixologik markazlar tashkil qilish:
- Guruh va individual psixologik maslahatlarni yo'lga qo'yish.
- Interfaol usullardan foydalanish: Seminarlar, trendinglar va boshqa faoliyatlarni tashkil etish.

4. Integratsiya va hamkorlik bosqichi.

- **Pedagoglar va psixologlar hamkorligini ta'minlash:** Yagona maqsad asosida faoliyat olib borish.
- **Tizimni integratsiya qilish:** Pedagogik va psixologik xizmatlarni yagona koordinatsion markazga birlashtirish.
- **Talabalar bilan doimiy muloqot:** Talabalarning fikr va ehtiyojlarini muntazam ravishda eshitish.

5. Monitoring va baholash bosqichi.

- **Doimiy nazoratni yo'lga qo'yish:** Xizmatlarning samaradorligini monitoring qilish, talabalarning ruhiy va akademik rivojlanish holatini kuzatish.
- **Feedback tizimi:** Talabalar va o'qituvchilardan muntazam fikr-mulohazalar olish.
- **Natijalarni baholash:** Amalga oshirilgan tadbirlar samaradorligini tahlil qilish va hisobot tayyorlash.

6. Tizimni takomillashtirish bosqichi.

- **Kamchiliklarni bartaraf etish:** Monitoring va baholash natijalariga asoslangan holda tizimni yangilash.
- **Doimiy rivojlanish:** Innovatsion texnologiyalar va zamonaviy uslublarni joriy qilish orqali xizmatlarni takomillashtirish.

- **Yangi loyihalarni amalga oshirish:** Olingan tajriba asosida xizmatlarning yangi yo'nalishlarini yaratish va amalga oshirish.

Ushbu ketma-ketliklar samarali amalga oshirilganda, pedagogik va psixologik xizmatlar talabalarning individual ehtiyojlariga mos ravishda rivojlanadi va ularning shaxsiy, ijtimoiy hamda akademik muvaffaqiyatiga katta ta'sir ko'rsatadi.

Aytib o'tish joizki, Oliy o'quv yurtlarida talabalarda pedagogik va psixologik xizmat samaradorligini oshirish muhim ahamiyatga ega, chunki bu xizmatlar talabalarning akademik muvaffaqiyati, shaxsiy rivojlanishi va ijtimoiy moslashuviga ijobiy ta'sir ko'rsatadi. Quyida ushbu samaradorlikni oshirish bo'yicha ba'zi asosiy yo'nalishlar va chora-tadbirlar keltiriladi:

a. Pedagogik xizmatni takomillashtirish

- **Innovatsion o'qitish usullaridan foydalanish:** Talabalarning o'quv jarayoniga faol jalb qilinishi uchun interaktiv metodlar (case-study, muammoli ta'lim, amaliy loyihalar) qo'llanilishi kerak.
- **Individual yondashuvni rivojlantirish:** Har bir talabaning qobiliyat va qiziqishlarini hisobga olgan holda o'qituvchilar tomonidan individual dasturlar ishlab chiqilishi lozim.
- **Feedback tizimi:** Talabalar o'qituvchilar bilan muntazam fikr almashib, o'z taklif va e'tirozlarini bildirishlari uchun qulay mexanizmlar yaratish.

b. Psixologik xizmatni rivojlantirish

- **Psixologik maslahat markazlari tashkil qilish:** Talabalarning shaxsiy va ijtimoiy muammolarini hal qilishda psixologlar tomonidan yordam ko'rsatilishi lozim.
- **Stressni boshqarish bo'yicha treninglar o'tkazish:** Talabalar uchun psixologik barqarorlikni mustahkamlovchi trening va mashg'ulotlar tashkil etish.
- **O'tkir psixologik muammolarni erta aniqlash:** Talabalarning ruhiy holatini kuzatish va kerakli paytda yordam berish uchun tizimli monitoringni yo'lga qo'yish.

c. Pedagogik va psixologik xizmatlar integratsiyasi

- **Hamkorlikda ish olib borish:** O'qituvchilar va psixologlar birgalikda ishlash orqali talabalarning individual ehtiyojlarini aniqlash va ularga mos keluvchi yordamni taqdim etishi kerak.

- **Ko'p yo'nalishli dasturlarni amalga oshirish:** Psixologik sog'lomlik va o'quv jarayonini yaxshilashga qaratilgan kompleks loyihalar ishlab chiqish.

d. Talabalar bilan bog'liq tadbirlar va faoliyatlar

- **Motivatsion tadbirlar tashkil etish:** Ma'naviy-ma'rifiy tadbirlar, muvaffaqiyatli shaxslar bilan uchrashuvlar orqali talabalarni ilhomlantirish.
- **O'z-o'zini rivojlantirish imkoniyatlarini kengaytirish:** Turli to'garaklar, klublar va tanlovlarni yo'lga qo'yish orqali talabalarning ijodiy va intellektual salohiyatini rivojlantirish.

e. Raqamli texnologiyalardan foydalanish

- **Online maslahat xizmatlari:** Talabalarga masofadan psixologik va pedagogik yordam ko'rsatish tizimlarini rivojlantirish.

Tahliliy tizimlarni joriy qilish: Talabalarning o'quv va psixologik faoliyatini baholash uchun sun'iy intellekt va data-tahlil vositalaridan foydalanish.

Xulosa:

Oliy o'quv yurtlarida talabalarga ko'rsatiladigan pedagogik va psixologik xizmatlar samaradorligini oshirish nafaqat ta'lim jarayonining sifatini yaxshilash, balki jamiyatda yetuk va barkamol shaxslarni shakllantirish uchun ham muhimdir. Talabalarning individual ehtiyojlariga mos xizmatlar ko'rsatish, ular bilan doimiy aloqani ta'minlash va innovatsion yondashuvlarni joriy etish orqali ta'lim muassasalari nafaqat bilim maskani, balki yoshlarga har tomonlama qo'llab-quvvatlashni ta'minlaydigan muhitga aylanishi mumkin. Talabalar hayotidagi murakkabliklarni yengillashtirish, ularga psixologik barqarorlik va pedagogik yo'l-yo'riq berish orqali, biz nafaqat ularning bugungi kundagi muvaffaqiyatiga, balki kelajakdagi shaxsiy va professional yutuqlariga ham hissa qo'shamiz. Shu bois, mazkur xizmatlarning sifatini oshirish nafaqat mas'uliyat, balki zamonaviy ta'limning asosiy vazifalaridan biri bo'lib qolishi lozim.

Foydalanilgan adabiyotlar:

1. Odilboyevich, J. X. (2023). SHAXS IJTIMOIIY XIMOYASIZLIGI VA UNING OGISHGAN XULQ-ATVORIGA TASIRIDA SHAKILANADIGAN PSIXOANALITIK HIMOYA MEHANIZMLARI ORNI VA AXAMIYATI. PEDAGOGS jurnali, 33(2), 186-189.

2. Odilboyevich, J. X., & Shokhrukhbek, M. (2023, April). The Role and Importance of (Ego) and (Id) in the Psyche of Children in Adolescence. In International Conference on Research Identity, Value and Ethics (pp. 28-33).

3. Haydarjon J. SHAXS IJTIMOIIY XIMOYASIZLIGINIOGISHGAN XULQ ATVORGA TASIRINI IJTIMOIIY PSIXOANALITIK MEKANIZMLARI //BARQARORLIK VA YETAKCHI

4. Davletshin M.G, Do'smuhamedova Sh. va boshq, Yosh davrlari va pedagogik psixologiya,. - Toshkent, 2007

5. Махмудова Д.А. Речь при эмоциональном напряжении. Вестник интегративной психологии. 2022год. Выпуск 26 стр.140

6. Xaydarov F.I. Xalilova N.I. Psixologiya fanlarini o'qitish metodikasi. - Toshkent,2007

7. Бадмаев М.М. Методика преподавания психологии. - Москва, 2001